

## QUINA DIFERÈNCIA HI HA ENTRE EL DOMICILI FISCAL I EL SOCIAL?

*La Llei general tributària estableix que el domicili fiscal és el lloc de localització de l'obligat tributari en les seves relacions amb l'administració tributària. Per a les persones físiques, és el lloc on tinguin la seva residència habitual. No obstant això, per a les persones físiques que desenvolupin principalment activitats econòmiques (empresaris i professionals), l'administració tributària podrà considerar com a domicili fiscal el lloc on estigui efectivament centralitzada la gestió administrativa i la direcció de les activitats desenvolupades.*

Benvolgut/da client/a:

Moltes vegades sorgeix l'interrogant per als autònoms i les societats sobre la diferència entre domicili social i el fiscal.

La diferència entre el domicili social i el fiscal afecta les societats de capital i moltes vegades no es percep amb suficient claredat. Quan es constitueix una societat mercantil es fixa un domicili social que figura en l'escriptura atorgada davant notari. Una vegada inscrita en el Registre Mercantil el domicili social serà públic, de manera que qualsevol interessat pot localitzar l'empresa. El domicili fiscal determina l'adscripció a una oficina tributària determinada. És el lloc per a la pràctica de notificacions d'aquesta naturalesa. Aquest domicili serà vinculant per a l'obligat tributari a l'efecte de procediments administratius i del control fiscal.

Encara que els dos domicilis solen coincidir, això no té perquè ser així necessàriament.

La Llei de societats de capital estableix que el domicili social és el lloc on es desenvolupa l'activitat i apareix públicament en el Registre Mercantil.

La Llei general tributària, per la seva banda, indica que el domicili fiscal és el lloc de referència per a les relacions amb Hisenda i no és de coneixement públic.

L'Agència Tributària - així com la Seguretat Social - ha de tenir coneixement de tots dos a fi de proveir el número d'identificació fiscal a l'empresa.

Un canvi de domicili social no significa necessàriament un canvi de domicili fiscal.

Però vegem què diu la normativa sobre el domicili social i fiscal, i els seus canvis d'adreça.

## **Domicili social**

Només les societats tenen **domicili social**. Quan es constitueix una societat mercantil es fixa un domicili social que figura en l'escriptura atorgada davant notari. Una vegada inscrita en el Registre Mercantil el domicili social serà públic, de manera que qualsevol interessat pot localitzar l'empresa.

La Llei de societats de capital estableix que les societats de capital fixaran el seu domicili dins del territori espanyol en el lloc en què es trobi **el centre de la seva efectiva administració i direcció, o en el qual radiqui el seu principal establiment o explotació**.

Les societats de capital que el seu principal establiment o explotació radiqui dins del territori espanyol hauran de tenir el seu domicili a Espanya.

Això significa que ha d'existir una relació entre el lloc designat com a domicili social i el desenvolupament de l'activitat empresarial. Se suposa que en un centre d'administració hi haurà documentació de l'empresa i fins i tot seria lògic designar-lo com el lloc on se celebren les juntes.

Si el domicili social publicat pel Registre Mercantil no atengués a aquesta realitat, podria considerar-se com a tal el domicili fiscal.

La ubicació del domicili social és important a molts efectes: determina el Registre Mercantil on correspon inscriure la societat; els jutjats competents per a assumptes legals; la delegació tributària i la normativa local o autonòmica aplicable.

## **Canvi de domicili social. Òrgan competent**

Com ja hem comentat, la determinació del domicili de les persones jurídiques, com a lloc per a l'exercici dels seus drets i per al compliment de les seves obligacions, és un dels elements fonamentals al moment de la seva constitució.

Per això, la Llei de societats de capital estableix que el domicili social ha de constar en els estatuts de la societat. Doncs bé, qualsevol modificació dels estatuts serà competència de la junta general.

La Llei de societats de capital establí en un primer moment que, excepte disposició contrària dels estatuts, el canvi de domicili dins del mateix terme municipal pot ser acordat per l'òrgan d'administració.

No obstant això, el 2015 es va produir un canvi radical i es va ampliar la competència a l'òrgan d'administració, ja no només dins del municipi, sinó dins de tot el territori nacional, i es mantenia la limitació que no existís una disposició contrària en els estatuts.

Doncs bé, ara al BOE del dia 7 d'octubre s'ha publicat el Reial decret-llei 15/2017 de mesures urgents en matèria de mobilitat d'operadors econòmics dins del territori nacional, **amb efectes des del 7 d'octubre del 2017**, que modifica la Llei de societats de capital a l'efecte d'aclarir la competència de l'òrgan d'administració per decidir el canvi de domicili social dins del territori nacional.

*Què deia la llei abans del Reial decret-llei 15/2017 aprovat pel Govern sobre la competència de modificació del domicili social?*

Que per excepció i excepte disposició contrària dels estatuts, l'òrgan d'administració serà competent per canviar el domicili social dins del territori nacional.

Ara, i amb efectes des del 7 d'octubre del 2017, s'ha afegit un paràgraf, en virtut del qual s'estableix que: *“Per excepció a l'establert a l'apartat anterior l'òrgan d'administració serà competent per canviar el domicili social dins del territori nacional, excepte disposició contrària dels estatuts. Es considerarà que hi ha disposició contrària dels estatuts només quan estableixin expressament que l'òrgan d'administració no ostenta aquesta competència”*.

La modificació consisteix a aclarir que només hi haurà pacte estatutari en contra quan els estatuts diguin expressament que aquesta competència de canvi de domicili no l'ostenta l'òrgan d'administració.

Per tant a partir del 7 d'octubre del 2017, diguin el que diguin els estatuts de la societat, l'òrgan d'administració és competent per variar el domicili, sense acord de junta, en tot el territori nacional, que comprèn per descomptat, no només del territori peninsular, sinó dels dos arxipèlags espanyols, així com de les ciutats de Ceuta i Melilla.

### **I què passa amb els estatuts aprovats abans de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret-llei?**

Doncs la norma estableix que s'entendrà que hi ha disposició contrària dels estatuts només quan amb posterioritat a l'entrada en vigor d'aquest Reial decret-llei (va entrar en vigor el 7 d'octubre del 2017) s'hagués aprovat una modificació estatutària que expressament declari que l'òrgan d'administració no ostenta la competència per canviar el domicili social dins del territori nacional.

### **Domicili fiscal**

El domicili fiscal, per la seva banda, és aquell que es determina per rebre les notificacions procedents de l'Administració. Aquest domicili, al contrari del que dèiem pel que fa al domicili social, no es recull mitjançant escriptura pública. Pel que, si vols canviar el domicili fiscal de l'empresa, has de saber que es realitza a través d'un tràmit molt més senzill, mitjançant l'emplenament del model 036 de comunicació censal.

La normativa tributària estableix l'obligació al contribuent de comunicar a l'administració tributària el domicili fiscal, així com les variacions que s'hi puguin produir.

Amb caràcter general, el domicili fiscal del contribuent informa de la residència fiscal i, per tant, del sistema fiscal aplicable; de l'oficina tributària d'adscripció del contribuent; del lloc per a la pràctica de notificacions i del lloc físic concret declarat i vinculant per a l'obligat tributari a l'efecte de procediments administratius i del control fiscal.

La Llei general tributària, defineix el domicili fiscal com el lloc de localització de l'obligat tributari en les seves relacions amb l'administració tributària i, a continuació, concreta les regles de determinació. El domicili fiscal als efectes tributaris serà:

- **Per a les persones naturals o físiques**, el de la seva **residència habitual**; i precisa que si la persona natural o física desenvolupa principalment activitats econòmiques, l'administració tributària podrà considerar com a domicili fiscal

el lloc on estigui efectivament centralitzada la gestió administrativa i la direcció de les activitats desenvolupades.

- El domicili fiscal de **les persones jurídiques i entitats residents en territori espanyol** serà el del seu domicili social, sempre que hi estigui efectivament centralitzada la gestió administrativa i la direcció dels seus negocis. En un altre cas, s'atendrà al **lloc en què es realitzi aquesta gestió o direcció**. En els supòsits en què no es pugui establir el lloc del domicili fiscal, d'acord amb els criteris anteriors, prevaldrà aquell on radiqui el valor més elevat de l'immobilitzat.

Les persones jurídiques o entitats no residents en territori espanyol tindran el seu domicili fiscal a Espanya, a l'efecte del compliment de les seves obligacions tributàries:

- Quan operin a Espanya a través d'establiment permanent, en el lloc en què radiqui l'efectiva gestió administrativa i la direcció dels seus negocis a Espanya. En el supòsit en què no es pugui establir el lloc del domicili fiscal d'acord amb el criteri anterior, prevaldrà aquell en el qual radiqui el valor més elevat de l'immobilitzat.
- Quan obtinguin rendes derivades de béns immobles, al domicili fiscal del representant i, en defecte d'això, en el lloc de situació de l'immoble corresponent.
- En els restants casos, al domicili fiscal del representant o, en defecte d'això, en el del responsable solidari.

No obstant això, l'entitat no resident sense establiment permanent a la qual no se li exigeixi segons la normativa de cada tribut que declari el seu domicili fiscal o que actuï mitjançant representant a Espanya haurà de declarar **el seu domicili a l'estranger**.

A més del domicili fiscal, les normes tributàries exigeixen als subjectes que desenvolupin activitats econòmiques declarar les següents dades addicionals de localització:

- El lloc on tinguin efectivament centralitzada la gestió administrativa i la direcció dels seus negocis en territori espanyol, quan sigui diferent del domicili fiscal, per a les persones físiques empresaris i professionals residents.
- El domicili social, si existeix i és diferent del fiscal, per a persones jurídiques o entitats residents en territori espanyol.

S'haurà de consignar la referència cadastral assignada als diferents domicilis, el número de telèfon, i, si escau, l'adreça del correu electrònic i el nom de domini o adreça a Internet, mitjançant el qual desenvolupi, parcialment o total les seves activitats.

Igualment, els models de declaració censal es podran utilitzar per comunicar, si escau, un domicili preferent a l'efecte de notificacions a Espanya, així com el destinatari de la notificació, en cas que sigui diferent del titular.

Les persones jurídiques i entitats, així com les persones físiques que siguin empresaris o professionals, han de comunicar aquestes dades de localització i les seves variacions mitjançant la presentació del **model 036 de declaració censal**.

Es poden posar en contacte amb aquest despatx professional per qualsevol dubte o aclariment que puguin tenir sobre aquest tema.

Una salutació cordial,

**Departament tècnic i de comunicació ASSESSORIA TEIXIDOR, S.A.**